ХРОНІКА, БІБЛІОГРАФІЯ, ПЕРСОНАЛІЇ
MEETINGS, BIBLIOGRAPHY, PERSONALIA

ВОЛОДИМИР САВИЦЬКИЙ (1930–1998)
VOLODYMYR SAVITSKY (1930–1998)

Українська фізична наука зазнала великої втрати — 18 грудня 1998 року несподівана та передчасна смерть обірвала життя відомого фізика, лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки, академіка Академії вищої школи України та Академії зв'язку України, доктора фізико–математичних наук, професора, директора Інституту прикладної фізики Львівського державного університету імені Івана Франка Володимира (Вадима) Григоровича Савицького.

В. Г. Савицький народився 19 травня 1930 року в м. Дубровиці Рівненської области в сім'ї муніципального службовця. Його батько за участь у національно–визвольній боротьбі під час другої світової війни був репресований радянською владою і помер на засланні в 1953 році. Здобувши екстерном середню освіту, В. Г. Савицький у 1947 році вступив на фізико–математичний факультет Львівського університету, який з відзнакою закінчив у 1952 році.

Активна наукова діяльність В. Г. Савицького розпочалась у науково–дослідному інституті нафтового машинобудування (м. Ангарськ, Росія), куди він був скерований після закінчення університету. Тут він провів ряд важливих досліджень, присвячених фізичним та технічним проблемам руйнування металів при низьких температурах. Молодий учений детально вивчив механічні властивості сталі при низьких температурах та проаналізував механізми низькотемпературного руйнування металів. Результати цих робіт підсумовані в кандидатській дисертації, яку В. Г. Савицький захистив у 1962 році, а також у монографії "Низкотемпературная хрупкость стали и деталей машин" (М., Машиностроение, 1969), написаній у співавторстві з К. В. Поповим.

У 1964 році В. Г. Савицького за конкурсом обирають на посаду доцента кафедри фізики напівпровідників Львівського університету імені Івана Франка, а в 1970–1975 роках він очолює цю кафедру. На кафедрі фізики напівпровідників учений започатковує важливий цикл фізико–технологічних досліджень монокристалів окисних сполук, що володіють різного типу фазовими переходами, зокрема переходами напівпровідник–метал. Його роботи з поляронного механізму провідности в окисних монокристалах покладено в основу оригінальних розробок електронних пристроїв з від'ємним диференційним опором. У цей період діяльности вчений упровадив перспективний метод високочастотного плазмового розпилення для одержання плівок ZnO як матеріялу для гіперзвукових акустичних перетворювачів, а також нового сеґнетоелектрика барій–стронцій–ніобат і деяких складних оксидів, зокрема ґранатів.

На початку 70–их років у сферу основних наукових інтересів В. Г. Савицького ввійшли вузькозонні напівпровідники. Він провів ґрунтовні дослідження фізичних властивостей вузькощілинних тонкоплівкових напівпровідників на основі сполук A_2B_6, розробив фізико–технологічні основи епітаксійного росту цих матеріялів та створення приймачів інфрачервоного випромінювання (ІЧ) випромінювання на їхній основі. Двозонний метод ізотермічного епітаксійного вирощування напівпровідникових шарів CdHgTe, який запропонував учений, дозволив подолати ряд технологічних трудностей, пов'язаних із контролем тиску ртуті в зоні росту, та дав змогу отримувати високоякісні епітаксійні структури. Незважаючи на значний проґрес в епітаксійній технології CdHgTe, розробки цілого ряду нових методик епітаксії, цей метод, завдяки своїй простоті та відтворюваності результатів, використовується і тепер для створення якісного матеріялу для ІЧ приймачів. У цей період під науковим керівництвом В. Г. Савицького був розроблений оригінальний метод отримання шарів CdHgTe за допомогою високочастотного (ВЧ) розпилення в ртутній плазмі. Комплекс технологічних робіт, присвячений широкому класові напівпровідників типу A_2B_6, поєднувався з експериментальними дослідженнями структурних, гальваномагнетних, оптичних та фотоелектричних властивостей отриманих шарів. За результатами цих досліджень В. Г. Савицький у 1982 році захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора фізико–математичних наук. У 1985 році йому присвоєно вчене звання професора.

За цикл фундаментальних та прикладних досліджень вузькощілинних напівпровідників В. Г. Савицькому була присуджена Державна премія України в галузі науки і техніки за 1986 рік.

Будучи завідувачем кафедри радіелектронного матеріялознавства (1984–1989 р.р.), професор В. Г. Савицький у 1986 році очолив спеціяльне конструкторсько–технологічне бюро "Магнон" при Львівському університеті, на базі якого в 1991 році був створений Інститут прикладної фізики. Зусиллями шести науково–дослідних лабораторій в інституті ведуться дослідження в області вузькозонних напівпровідників, перспективних магнетних, оптоелектронних та радіяційночутливих матеріялів, рідких напівпровідників та металів, які поєднуються з розробкою цілого ряду реєструючих та метрологічних пристроїв. Наукова діяльність В. Г. Савицького в Інституті прикладної фізики була зосереджена насамперед на розробці детекторів ІЧ випромінювання для систем теплобачення та термографії. Дослідження в цій області велись під його керівництвом у рамках програми Міносвіти України і були спрямовані на розробку фізико–технологічних основ промислового виробництва ІЧ детекторів. Ця програма вимагала налагодження співпраці з багатьма організаціями, і вчений успішно виконував роль координатора сумісних робіт. Незважаючи на значну адміністративну зайнятість, у цей період свого життя професор В. Г. Савицький був ініціятором та натхненником важливих експериментальних дослідженнь вузькощілинних напівпровідників, спрямованих на вияснення механізмів росту епітаксійних шарів та модифікації їхніх властивостей під дією лазерного, йонізуючого випромінювання та при швидких термічних відпалах. Під керівництвом професора В. Г. Савицького були розгорнуті роботи з теоретичного моделювання фізичних процесів у варізонних структурах, зокрема було теоретично передбачено явища антистоксівського випромінювання у варізонних напіпровідниках в умовах магнетоконцентраційного ефекту, струмової нестійкости N–типу у варізонних структурах у схрещених електричних та магнетних полях, ефекти розподіленої інжекції та екстракції в напівпровідниках з просторово неоднорідною зонною структурою та ряд інших.

У науковому доробку вченого близько 300 праць, серед яких 2 монографії та 23 авторські свідоцтва на винаходи. Під його керівництвом захищено 18 кандидатських та 1 докторська дисертації.

Професор В. Г. Савицький проводив велику навчально–педагогічну та науково–організаційну роботу. Він підготував ряд спецкурсів з актуальних проблем напівпровідникового матеріялознавства та приладобудування, які з майстерністю прекрасного лектора читав студентам Львівського університету імені Івана Франка, Державного університету "Львівська політехніка" та Вищої педагогічної школи в м. Ченстохові (Польща). Професор В. Г. Савицький був заступником голови експертної ради з фізики Міносвіти України, членом секції фізики Комітету з Державних премій України в галузі науки і техніки, членом експертної ради ВАК України, членом спеціялізованих учених рад при Львівському і Сумському університетах, членом редколегій "Українського фізичного журналу", журналів "Фізична електроніка" та "Фізика напівпровідників, квантова та оптоелектроніка".

Він ініціював та організовував проведення багатьох наукових конференцій з фізики та технології напівпровідникових матеріялів. Професор В. Г. Савицький був членом Українського та Американського фізичних товариств, членом Європейського радіофізичного товариства. Кембріджський бібліографічний центр визнав В. Г. Савицького "людиною 1997 року", його ім'я внесено до престижного бібліографічного довідника " Хто є хто у світі". У 1998 році професорові В. Г. Савицькому, як одному з найавторитетніших учених, присуджено ґрант Міжнародного наукового фонду.

Гіркий біль від утрати талановитого фізика, доброї, чуйної та високоінтелеґентної людини сповнює серця всіх, хто знав і поважав професора В. Г. Савицького. Його світлий образ назавжди залишиться в нашій пам'яті.

З'ЇЗД ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКОГО ФІЗИЧНОГО ТОВАРИСТВА
(*Львів, 25 грудня 1998*)

CONGRESS OF THE WEST UKRAINIAN PHYSICAL SOCIETY
(*Lviv, December 25, 1998*)

25 грудня 1998 року у Львівському державному університеті ім. Івана Франка відбувся черговий з'їзд Західноукраїнського фізичного товариства (ЗУФТ). У роботі з'їзду взяли участь делегати практично зі всіх осередків західного реґіону України. З основною доповіддю про роботу товариства за звітний період виступив його Голова, Віце–президент Українського фізичного товариства(УФТ), професор Й. М. Стахіра. Доповідач наголосив на тому, що, незважаючи на важкий економічний стан у країні, товариство при активній підтримці керівництва ЛДУ ім. І. Франка налагодило випуск двох журналів, це "Журнал фізичних досліджень" та "Світ фізики". Організувало систематичну наукову українсько–польську конференцію. Приклало чимало зусиль для популяризації фізичних знань у реґіоні. Однак у майбутньому для пожвавлення роботи товариства слід ширше залучати студентські організації та поглиблювати зв'язки нашого товариства із закордонними товариствами фізичного профілю.

Голова Бюро координаційної Ради ЗУФТ І. Щерба відзначив діяльність найактивніших осередків товариства, які функціонують, зокрема, в університетах "Львівська політехніка", Лісотехнічному та Дрогобицькому педагогічному. Було наголошено на важкому стані фізичної освіти в реґіоні. Зменшення кількости уроків фізики в школах, відсутність добре обладнаних фізичних кабінетів, а також низька якість, в основному, перекладних підручників призвели до зубожіння фізичних знань майбутніх абітурієнтів. Бюро КР ЗУФТ взяло активну участь у виборах керівництва УФТ. Для популяризації фізичної науки доповідач запропонував організувати Вечори Пам'яті тих учених, які зробили вагомий внесок у розвиток фізики.

В обговоренні доповідей взяли участь ряд делегатів з'їзду. Так доц. Вірт (м. Дрогобич) запропонував видавати газету товариства "Фізичний кур'єр". Для поліпшення шкільної освіти з фізики проф. Гребенюк (м. Ужгород) вважає доцільним увести сторінку в журналі для шкільних вчителів та ширше популяризувати серед школярів найновіші досягнення сучасної фізики. Проф. Пашковський запропонував частіше обговорювати та апробовувати нові шкільні програми з фізики. Проф. Влох відзначив, що товариство і наукові установи реґіону повинні для поліпшення фінансового стану науки більш організовано впливати на владні структури.

Після обговорення доповідей з'їзд прийняв резолюцію та одноголосно обрав Головою товариства проф. І. О. Вакарчука, ректора Львівського державного університету, який виступив із заключним словом.

Іван Щерба

Я. О. ДОВГИЙ, І. В. КІТИК. ЕЛЕКТРОННА БУДОВА І ОПТИКА НЕЛІНІЙНИХ КРИСТАЛІВ
(*Львів: Світ, 1996, 176 с.*)

YA. O. DOVHYJ, I. V. KITYK. THE ELECTRONIC STRUCTURE AND OPTICS OF THE NONLINEAR CRYSTALS
(*Lviv: Svit publisher, 1996, 176 p.*)

У монографії вперше з єдиних позицій розглянуто енерґетичну структуру, нелінійнооптичні властивості, хемічний зв'язок й оптичні спектри ацентричних кристалів різної кристалохемічної будови. Зроблена спроба теоретичного прогнозування деяких важливих параметрів, які мають практичне значення, зокрема нелінійних сприйнятливостей, електрооптичних констант тощо. Запропоновано шляхи підвищення нелінійних коефіцієнтів і поліпшення інших характеристик при програмованій зміні складу та структури твердих розчинів і леґуванні. Значну увагу приділено перспективам створення на основі досліджуваних сполук оптичних перетворювачів частот, модуляторів та інших пристроїв обробки оптичної інформації.

Для наукових працівників у галузі квантової електроніки, фізики твердого тіла, спектроскопії кристалів, викладачів, аспірантів і студентів відповідних спеціальностей вищих навчальних закладів. (Аннотація)

М. О. РОМАНЮК. КРИСТАЛООПТИКА
(*Київ: Інститут змісту і методів навчання, 1997, 432 с.*)

M. O. ROMANYUK. CRYSTAL OPTICS
(*Kyiv: Institute of a content and methods of teaching, 1997, 432 p.*)

Побачила світ книга М. О. Романюка “Кристалооптика”, рекомендована Міністерством освіти України як навчальний посібник для студентів фізичних спеціальностей.

У загальній проблемі національно–культурного відродження, підготовки національних науково–педагогічних кадрів, упровадження і закріплення української наукової термінології, мабуть, немає необхідности ще раз акцентувати на важливості створення фундаментальних підручників та посібників українською мовою й витіснення з національного освітнього простору застарілих і здебільшого чужомовних книг. “Кристалооптика” М. О. Романюка, засновника львівської школи кристалооптики, є результатом багаторічної праці автора і не має аналогів у вітчизняній навчальній літературі цього профілю. Вона, безперечно, займе гідне місце на поки що невеликому плацдармі боротьби за український освітній простір.

Автор намагається доступно, але не спрощено і не за рахунок зниження належного наукового рівня, а шляхом послідовних посилань і викладок, у тому числі детальних математичних, подати інформацію, засвоївши яку, кожен студент чи аспірант зможе вільно орієнтуватися в основах оптики кристалів на сучасному рівні.

Книга складається зі вступу, семи розділів, підсумків та списку використаної літератури.

Перший розділ містить фундаментальний феноменологічний опис оптичних характеристик кристалів, у тому числі магнетних і забарвлених. З урахуванням важливости розділу як вступного і визначального для розуміння подальшого матеріялу автор подає його дуже ґрунтовно й послідовно.

У другому розділі викладені фізичні основи параметричних явищ у кристалооптиці.

Симетрійним аспектам кристалооптики присвячений третій розділ. Поданий вивід точкових груп симетрії, питання установки кристалів різних сингоній, показано, що симетрійні уявлення дають змогу передбачити деякі особливості кристалів і в білому світлі. Розглянуто явище інверсії, двозаломлення, його зв’язок з параметрами УФ й ІЧ осциляторів та експериментальні результати для деяких сеґнетоелектриків.

Один із найбільших розділів посібника, четвертий, містить ґрунтовний опис методик кристалооптичних досліджень, основи експериментального вивчення кристалів, де зібрана й викладена ціла палітра методів, від класичних і загальновідомих до ориґінальних, у тому числі використовуваних у дослідній лабораторії автора.

В окремий, п’ятий розділ виділено оптичні властивості сеґнетоелектричних кристалів з водневими зв’язками, які є модельними об’єктами кристалооптики (і з якими тривалий час успішно працює наукова школа автора), а також оптику рідких кристалів.

Питанням акустооптичних взаємодій та їхнім прикладним аспектам присвячений шостий, найбільший за обсягом, розділ.

В останньому розділі подані окремі приклади практичного застосування властивостей кристалів в області прозорости, зокрема при вимірюванні температури, використанні законів класичної кристатооптики в нелінійній оптиці та акустооптичних взаємодіях, визначенні однорідности оптичних матеріялів.

Книга добре і продумано проілюстрована. Список літератури містить 121 назву, зокрема загальної — 46, спеціальної, допоміжної й технічної — 57, довідкової — 8. Шкода, що властива авторові скромність не дозволила йому внести у список використаної спеціяльної літератури деякі з власних ориґінальних робіт, опублікованих у науковій періодиці, посилання на які могли б бути корисними читачеві.

Можливо, варто було б подати в кінці видання предметний показник.

Деякі неточності, що стосуються покликів, на які не звернули увагу редактор видання й коректор видавництва, були допущені, очевидно, у процесі передруку тексту машинопису.

Безперечно, така книга заслуговує якіснішого поліграфічного оформлення (зокрема, відсутність твердої обкладинки для навчального видання обсягом понад 400 сторінок є поліграфічним нонсенсом) та більшого, ніж 500 примірників, накладу.

Знаючи виняткову вимогливість до себе й самокритичність автора, можна не сумніватись, що в другому виданні книги будуть внесені доповнення, які відображатимуть останні досягнення кристалооптики за той час, коли праця була у видавництві, і в наступні роки.

Можна привітати автора із завершенням великої й корисної роботи, підсумком якої є це видання. Книга є приємним і давно очікуваним подарунком для тих, хто має відношення до фізики кристалів. Сподіваємось, що вона служитиме не одному поколінню молодих фізиків.

Богдан Біленький

MECO 24
MIDDLE EUROPEAN COOPERATION IN STATISTICAL PHYSICS
(Lutherstadt Wittenberg, Germany, March 8–10, 1999)

MECO 24
СЕРЕДНЬОЄВРОПЕЙСЬКА СПІВПРАЦЯ В ГАЛУЗІ СТАТИСТИЧНОЇ ФІЗИКИ
(Лютерштадт Віттенбер , Німеччина, 8–10 березня 1999 р.)

Ідея проведення щорічних конференцій, на яких можна було б обговорювати актуальні проблеми статистичної фізики і які були б постійним місцем зустрічі фізиків центральної Європи, зародилась у 70–х роках. Як результат, у 1974 р. у Відні була проведена зустріч MECO — Середньоєвропейська співпраця у галузі статистчної фізики. З тих пір уже відбулися 24 подібні конференції в Німеччині, Югославії, Чехословаччині, Італії, Польщі, Угорщині, Франції. Місця проведення — різні, але спільним є спосіб організації, який дозволяє фізикам країн "постсоціялістичної" Європи активно брати в них участь.

Цьогорічну конференцію MECO 24 організували університет Мартіна Лютера (Галле) та університет Ляйпціґа. Вона відбулась у Лютерштадті Віттенберзі — у приміщенні середньовічного університету Леукореа (Leucorea), місця, тісно пов'язаного з історією Німеччини і з виникненням реформаторської церкви. Головна тематика цьогорічної конференції — повільна динаміка, нерівноважні фазові переходи та впорядковані і невпорядковані магнетні системи. Серед запрошених лекторів — провідні фізики, що працюють у згаданих напрямках. Зокрема, особливо слід відзначити доповіді: В. Ґьоце (Мюнхен) "Асимптотичні закони динаміки поблизу синґулярностей переходу в стан скла", М. Мур (Манчестер) "Очевидність краплевидного сценарію у спінових стеклах", Г. Ріґер (Юліх) "Старіння в складних системах", Ж. Зінн–Жюстен (Саклє) "Акуратне визначення критичних показників і рівняння стану методами квантової теорії поля", Д. Мукамель (Реговот) "Фазові переходи в нерівноважних системах", В. Прієзжев (Дубна) "Верхня критична вимірність в абелевій моделі сендпайлу".

Протягом останніх років українські фізики також залучилися до роботи конференцій MECO. І цього разу з України було подано одну запрошену і 11 стендових доповідей. Зважаючи на активність українських фізиків у роботі MECO та ту безумовну користь, яку приносить проведення MECO країні–організаторові, вважаємо, що на часі питання про організацію однієї з чергових конференцій MECO в Україні.

Юрій Головач, Олексій Хоменко

ПРО ПРИСУДЖЕННЯ ПРЕМІЙ НА ІМ'Я ВИДАТНИХ УЧЕНИХ УКРАЇНИ ЗА 1998 РІК
AWARDING THE PRIZES IN HONOUR OF RENOWNED UKRAINIAN SCHOLARS FOR THE YEAR 1998

7 квітня 1999 року відбулися загальні збори Національної академії наук України, на яких були вручені такі премії в галузі природознавчих та технічних наук.

Премія ім. М. М. Крилова НАН України присуджена за цикл праць "Математичні моделі і крайові задачі термомеханіки електропровідних континуальних систем":

членові–кореспондентові НАН України, науковому керівникові центру математичного моделювання Інституту прикладних проблем механіки і математики ім. Я.С. Підстригача НАН України Буракові Ярославу Йосиповичу;

докторові фізико–математичних наук, завідувачеві відділу Інституту прикладних проблем механіки і математики ім. Я.С. Підстригача НАН України Гачкевичеві Олександру Романовичу;

кандидатові фізико–математичних наук, старшому науковому співробітникові Інституту прикладних проблем механіки і математики ім. Я.С. Підстригача НАН України Терлецькому Ростиславу Федоровичу.

Премія ім. М.О. Лаврентьєва НАН України присуджена за цикл праць із теорії асимтотичних методів та одночастотних коливань у динамічних системах:

академікові НАН України, почесному директорові Інституту математики НАН України, директорові міжнародного центру НАН України Митропольському Юрію Олексійовичу.

Премія ім. К.Д. Синельникова НАН України присуджена за монографію "Обратимая пластичность кристаллов":

докторові фізико–математичних наук, старшому науковому співробітникові Національного наукового центру "Харківський фізико–технічний інститут" Бойкові Володимиру Самуїловичу;

докторові фізико–математичних наук, старшому науковому співробітникові Національного наукового центру "Харківський фізико–технічний інститут" Гарберові Рувіну Іосель–Гіршовичу;

членові–кореспондентові НАН України, завідувачеві відділу Фізико–технічного інституту низьких температур ім. Б.І. Веркіна НАН України Косевичеві Арнольду Марковичу.

Премія ім. І. Пулюя НАН України присуджена за цикл робіт "Радіочастотний відгук високотемпературних надпровідників на мікрохвильове випромінювання":

кандидатові фізико–математичних наук, науковому співробітникові Інституту радіофізики і електроніки ім. О. Я. Усикова НАН України Величкові Антону Васильовичу;

докторові фізико–математичних наук, провідному науковому співробітникові Інституту радіофізики і електроніки ім. О. Я. Усикова НАН України Кириченкові Олександру Яковичу;

докторові фізико–математичних наук, провідному науковому співробітникові Інституту радіофізики і електроніки ім. О. Я. Усикова НАН України Черпакові Миколі Тимофійовичу.

Премія ім. С.І. Пекаря НАН України присуджена за цикл праць "Фазові перетворення і неоднорідні структури у впорядкованих системах":

докторові фізико–математичних наук, заступникові директора Інституту магнетизму Міносвіти і НАН України Горобцеві Юрію Івановичу;

докторові фізико–математичних наук, директорові Науково–технічного центру електрофізичної обробки НАН України Клепікову Вячеславу Федоровичу;

докторові фізико–математичних наук, завідувачеві кафедри Сумського державного університету Олємскому Олександру Івановичу.

Премія ім. М.П. Барабашова НАН України присуджена за цикл робіт "Розробка методів багатовимірної газодинаміки та їх застосування до актуальних проблем сучасної астрофізики":

докторові фізико–математичних наук, головному науковому співробітникові Інституту космічних досліджень Російської академії наук Бісноватому–Коганові Геннадію Семеновичу;

докторові фізико–математичних наук, старшому науковому співробітникові Інституту прикладних проблем механіки і математики НАН України Гнатикові Богдану Івановичу;

докторові фізико–математичних наук, провідному науковому співробітникові Головної астрономічної обсерваторії НАН України Сілічеві Сергію Олександровичу.

Премія ім. Г. В. Курдюмова НАН України присуджена за цикл робіт "Про природу мартенситних перетворень та електронну структуру металів":

докторові фізико–математичних наук, завідувачеві відділу Інституту металофізики ім. Г. В. Курдюмова НАН України Антонову Віктору Миколайовичу;

докторові технічних наук, заступникові директора Інституту металофізики ім. Г. В. Курдюмова НАН України Ковалеві Юрію Миколайовичу;

докторові технічних наук, директорові Інституту металофізики ім. Г. В. Курдюмова НАН України Немошкаленкові Володимиру Володимировичу.

Премія ім. В. І. Вернадського НАН України присуджена за цикл робіт "Формування та взаємозв'язок великомасштабної циркуляції і стратифікації вод Чорного моря":

академікові НАН України, завідувачеві відділу океанографії Морського гідрофізичного інституту НАН України Булгакову Миколі Петровичу;

докторові фізико–математичних наук, провідному науковому співробітникові Морського гідрофізичного інституту НАН України Булгакову Сергію Миколайовичу.

Премія ім. І.М. Францевича НАН України присуджена за цикл робіт "Фізико–хемічні основи синтезу кубічного нітриду бору"

докторові хемічних наук, співробітникові Інституту надтвердих матеріялів ім. В. М. Бакуля НАН України Соложенкові Володимиру Леонідовичу;

докторові хемічних наук, співробітникові Інституту надтвердих матеріялів ім. В. М. Бакуля НАН України Туркевичеві Володимиру Зіновійовичу;

кандидатові технічних наук, співробітникові Інституту надтвердих матеріялів ім. В. М. Бакуля НАН України Петруші Ігорю Андрійовичу.

Премія ім. З.І. Некрасова НАН України присуджена за цикл робіт "Розробка теоретичних основ управління розподілом шихти та газів, удосконалення технології і обладнання сучасних доменних печей":

директорові Інституту чорної металургії ім. З.І. Некрасова НАН України, докторові технічних наук, професорові Большакову Вадиму Івановичу;

завідувачеві кафедри Криворізького факультету Державної металургійної академії України, докторові технічних наук, професорові Учителеві Олександру Давидовичу;

науковому співробітникові Інституту чорної металургії ім. З.І. Некрасова НАН України Шутильову Феліксу Михайловичу.

Премія ім. В. М. Хрущова НАН України присуджена за цикл робіт "Розвиток теорії електричних кіл з вентилями та створення на їх основі нових технічних засобів корекції параметрів електричної енергії":

академікові НАН України, директорові Інституту електродинаміки НАН України Шидловському Анатолію Корнійовичу;

докторові технічних наук, професорові, завідувачеві відділу Інституту електродинаміки НАН України Липківському Костянтину Олександровичу;

докторові технічних наук, провідному науковому співробітникові Інституту електродинаміки НАН України Федієві Всеволоду Савелійовичу.

Премія ім. В. І. Толубинського НАН України присуджена за цикл робіт "Теплофізика двофазних середовищ":

академікові НАН України, директорові Інституту технічної теплофізики НАН України Долінському Анатолію Андрійовичу.

Премія ім. О.І. Бродського НАН України присуджена за роботу "Будова, реакційна здатність, спектральні та електрохемічні властивості генероатомних моно– і полі–йон–радикалів":

академікові НАН України, докторові хемічних наук, директорові Інституту фізичної хемії ім. Л. В. Писаржевського НАН України Походенкові Віталію Дмитровичу;

членові–кореспондентові НАН України, докторові хемічних наук, заступникові директора Інституту фізичної хемії ім. Л. В. Писаржевського НАН України Кошекові В'ячеславу Григоровичу.

Премія ім. В. М. Глушкова присуджена за роботу "Логіко–алгебраїчні моделі і методи подання знань та їх застосування у прикладних системах":

докторові технічних наук, завідувачеві відділу Інституту кібернетики ім. В. М. Глушкова НАН України Парасюкові Івану Миколайовичу;

докторові фізико–математичних наук, професорові, завідувачеві відділу Інституту кібернетики ім. В. М. Глушкова НАН України Перевозчіковій Ользі Леонідівні;

докторові фізико–математичних наук, провідному науковому співробітникові Інституту кібернетики ім. В. М. Глушкова НАН України Провотареві Олександру Івановичу.

Премія ім. О.М. Динника присуджена за цикл робіт "Геомеханічні основи керування станом масиву гірських порід при розробці потужних пластів та повторному використанні відпрацьованих підземних просторів":

докторові технічних наук, професорові, завідувачеві відділу механіки гірських порід Інституту геотехнічної механіки НАН України Усаченкові Борису Мироновичу;

докторові фізико–математичних наук, провідному науковому співробітникові відділу проблем розробки родовищ на великих глибинах Інституту геотехнічної механіки НАН України Вакарчукові Сергію Борисовичу;

кандидатові технічних наук, ученому секретареві Інституту геотехнічної механіки НАН України Перепилиці Валентину Григоровичу.

Премія ім. М.К. Янгеля присуджена за цикл робіт "Створення нової технології обробки та автоматизованого аналізу телеметричної інформації, отримуваної під час пусків ракети–носія "Зеніт":

начальникові відділу ДКБ "Південне" ім. М. К. Янгеля Дзюїну Віталію Костянтиновичу;

начальникові сектора ДКБ "Південне" ім. М. К. Янгеля Ісаєнкові Миколі Івановичу;

помічникові Генерального конструктора ДКБ "Південне" ім. М.К. Янгеля Ткаченкові Віктору Дмитровичу.

Олександр Олємской